

Açık kaynak kodlu yazılıma geçiş gönüllüğe bırakıldı...

KAMU PARDUS'A GÖÇEMİYOR

Banu Salman - Kahraman Yapıcı

“Bilgi toplumu olmak”, “Bilişim çağını yakalamak” gibi hedefler günümüzde sıkça dile getiriliyor.

Türkiye’de yıllardır e-devlet stratejileri tartışılıyor. Ar-Ge çalışmalarının öneminden, teknolojik bağımlılığının aşılmasından söz ediliyor. Piyasa gelişimi içerisinde teknolojik ilerlemeye bakıldığında, her teknolojik yeniliğin insanlığın hizmetine sunulabilmesi için öncelikle piyasalaştırılmasının yollarının arandığı görülüyor. Kapitalist sistem içerisinde ürünün piyasalaşmasını sağlayacak bir dizi yöntemin ardından büyük dev şirketlerin egemenliğinde rant alanları ortaya çıkıyor. Kendi başına bir sektör olarak arz ettiği önemin dışında diğer sektörlerin de itici gücü olarak nitelendirildiği için ayrıca geniş bir alana sahip olan bilişim sektörü de bu gelişim içerisinde evriliyor. Ancak

dünyada teknolojik gelişmelere paralel olarak “kamu hizmeti” anlayışını sürdüren mücadelelere de tanık oluyoruz.

Küreselleşme süreci içerisinde dünyada ülkelere biçilen iş paylaşım rolüne bakıldığında donanım dediğimiz bilgisayar üretiminin büyük uluslararası şirketlerin elinde olduğunu, ancak bunların kısmi parçalarının çevre ülkelerde üretilmesine izin verildiği görülüyor. Yazılım alanında ise iş paylaşım rolünün dışına çıkabilme olanağının varlığı dikkat çekiyor. Bunda, yazılım geliştirilmesinde donanım üretimi gibi büyük altyapı harcamasının gerekmemesi, beyin gücünün önemli bir faktör olması büyük etken olarak belirtilebilir. Bu anlamda, donanımların kullanılmasını sağlayan açık kaynak kodlu işletim sistemleri, önemli bir gelişme olarak nitelendiriliyor.

Kullanıcıların kodları görüp ihtiyaçları doğrultusunda şekillendirebilmesine açık olma özelliğiyle büyük önem taşıyan ve ticari bağımlılığı kırarak yapıya sahip GNU/Linux, dünyadaki farklı ülkelerde hizmet verebilecek yerel dağıtım biçimleri sunuyor. Açık kaynak kod altyapısı ile geliştirilen GNU/Linux üzerinden Türkiye’de de Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırmalar Kurumu (TÜBİTAK) Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü (UEKAE) tarafından geliştirilen Pardus işletim sistemi kullanıma sunuldu. E-Dönüşüm Türkiye Projesi kapsamında hazırlanan 2005 Eylem Planı’nda kamu kurum ve kuruluşlarında açık kaynak kodlu yazılımların uygulanabilirliği eylem adımı kapsamında TÜBİTAK sorumlu kılınmıştı. Bu çerçevede TÜBİTAK 2005 yılında Pardus işletim

42 kamu kurumunun, işletim sistemi lisanslarına 2003-2007 yılları arasında 28 milyon YTL’yi aşkın ödeme yaptığı belirlendi. 18 kamu kuruluşu maliyet dahi bildiremezken, yalnızca bir kamu kuruluşunun GNU/Linux dağıtımını kullandığı saptandı. Sunucu işletim sistemleri için GNU/Linux tabanlı tercihler sınırlı olsa da yapılırken, Pardus kullanımının yalnızca RTÜK ve Milli Savunma Bakanlığı Asker Alma Dairesi ile sınırlı kaldığı ortaya çıktı.

sistemini kullanıma sunarken, 2006 yılında kurumların açık kaynak kodlu yazılımları kullanabilmelerine yönelik göç planı da hazırladı. Pardus işletim sistemi de TÜBİTAK tarafından ilk kez çıkarıldığı 2005 yılından bu yana yenilenmiş halleriyle sürekli gelişimini sürdürüyor. “Pardus 1.0, Pardus 2000, Pardus 2007.1 Felis chaus, Pardus 2007.2 Caracal caracal, Pardus 2007.3 Lynx lynx, Pardus 2008 ve Pardus 2008.1” olmak üzere 7 farklı sürüme ulaştı.

Yüksek Planlama Kurulu kararı ile 11 Temmuz 2006 tarihinde yürürlüğe giren Bilgi Toplumu Stratejisi çerçevesinde ise “Kamuda Açık Kaynak Kodlu Yazılım Kullanımı” eylemine yer verilmesine karşın Pardus işletim sistemine ilişkin kamunun ilgisinin sınırlı düzeyde kaldığı ortaya çıktı.

Kamudan İşletim Sistemlerine 4 Yılda 28 Milyon YTL

CHP Antalya Milletvekili Hüsnü Çölü'nün “kamuda işletim sistemleri için 2003-2007 yıllarında ne kadar harcama yapıldığı ve Pardus'un kullanımının sağlanması konusundaki çalışmalara” ilişkin soru önergesine yanıt veren 64 kurumdan 18'i maliyet bildirimi dahi yapamazken, 9 kurum ancak kısmi maliyet ortaya koyabildi. Anadolu Ajansı ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın 2003-2007 yılları arasında işletim sistemi alımı yapmadıklarını bildirmeleri dikkat çekerken, yalnızca Atatürk Kültür Merkezi'nin (AKM) Pardus dışında başka bir açık kaynak kodlu GNU/Linux dağıtımı kullandığı saptandı. Sermaya Piyasası Kurumu ise İMKB'den kiralama yaptığını belirtti. Bu 4 kurum ve maliyet bildirimi yapamayan 18 kurum hariç tutulduğunda kısmi maliyet bildirimi yapan kurumlar da dahil olmak üzere 42 kamu kurum

ve kuruluşunun verdiği yanıtlara göre kamu 2003-2007 yılları arasında 28 milyon 124 bin YTL* işletim sistemi lisans ödemesi yapmak zorunda kaldı. Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) ise, kamuda Pardus kullanımının Milli Savunma Bakanlığı Asker Alma Dairesi (ASAL) ve Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) ile sınırlı olduğunu açıkladı.

MEB Tam Maliyet Açıklayamadı

Soru önergesinde, eğitim kurumlarındaki harcama ayrıca sorulmasına karşın yalnızca 1 proje bazında işletim sistemi alım maliyetini açıklayabilen Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) 2004 yılında Microsoft ile anlaşma yaparak bilişim teknolojisi sınıfları oluşturma projesi kapsamında bilgisayar ve işletim sistemi satın alırken, bu çerçevede işletim sistemlerine yapılan ödemenin tutarını dahi açıklamadı. MEB'in yalnızca iki proje bazında açıkladığı işletim sistemi alım maliyetiyle de yüksek harcama yapan kamu kurumları arasında yer aldığı (6. sırada) saptandı. MEB'in 2007 yılsonu açıklamasına göre İnternet erişimi sağlanan okullarda 400 bin adet bilgisayarı bulunuyor. Bu alanda ciddi harcamacı bir kuruluş olarak görülen MEB'in Pardus ile ilgisi ise meslek liselerinde Açık Kaynak Kod İşletim Sistemi adlı bir dersi programa alması ve 4 bin 610 ilköğretim okuluna yalnızca CD üzerinde çalışabilen Pardus işletim sistemi göndermekle sınırlı kaldığı görülüyor.

Lisans Ödemesinde Birinci Tapu ve Kadastro

İşletim sistemlerine yaptığı harcamayı bildirebilen kuruluşlar arasında bir sıralama yapıldığında ilk sırada 10 milyon 241 bin YTL ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nün yer aldığı, ikinci sırada

4 milyon 990 bin YTL ile Maliye Bakanlığı'nın, üçüncü sırada da 3 milyon 269 bin YTL ile TRT'nin geldiği saptandı. Bunların ardından ilk 10 yüksek harcamacı kuruluş olarak Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bağlı Yapı İşleri Genel Müdürlüğü, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu'nun (SHÇEK) yanında Ziraat Bankası, Halk Bankası, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) gibi bilişim sektörünün önem arz ettiği bankacılık sektöründe faaliyet gösteren kuruluşlar yer aldı. İşletim sistemi harcaması yüksek olan ilk 10 kurum arasında Diyanet İşleri Başkanlığı'nın 426 bin YTL ile 9. sırada yer alması da dikkat çekti.

17 Kuruluş Maliyet Bildiremedi

İşletim sistemleri alımına ilişkin bilgi verip, yaptığı harcamalara ilişkin maliyet bildiriminde bulunamayan kamu kurum ve kuruluşları şöyle:

“TÜBİTAK, DPT, Türk Tarih Kurumu (TTK), Gümrük Müsteşarlığı, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü (SYDGM), Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurumu (YDK), Türkiye İşbirliği ve Kalkınma Ajansı (TİKA); Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü, Petrol İşleri Genel Müdürlüğü, Elektrik İşleri Etüt İdaresi (EİEİ), Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt A.Ş. (TETAŞ), Türkiye Kömür İşletmeleri (TKİ), Eti Maden, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Sosyal Güvenlik Kurumu.”

Soru önergesine yanıt veren kurumlar arasında yer almayan çok sayıda kamu kurum ve kuruluşu da bulunmaktadır. Bu kapsamda hiç yanıt olmayan kamu kurumlarından bazıları şöyle sıralanabilir:

* Kamu kurumlarının verdiği yanıtlarda standart birliği olmaması nedeniyle bu çalışmada, uyumlaştırmaya gidilmek zorunda kalınmıştır. Bu kapsamda katma değer vergisi (KDV) dahil ve hariç olan maliyetlerin aynı bazda analiz edilebilmesine olanak sağlamak üzere KDV hariç olarak belirtilen maliyetler yüzde 18 artırılarak KDV dahil hale getirilmiştir. KDV hariç ya da dahil olup olmadığı belirtilmeyen maliyet bildirimleri ise KDV dahil olarak kabul edilmiştir. Dolar bazında verilen maliyetlerin ise 2007 yılı ortalama kuru (1.30YTL) dikkate alınarak YTL'ye dönüşümü gerçekleştirilmiştir.

“Başbakanlık, TOKİ, TBMM, Hazine, Merkez Bankası, Adalet Bakanlığı, Yargıtay, Sayıştay, Danıştay, Adliyeler, İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Belediyeler, Ulaştırma Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü, Türk Hava Yolları, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları, Sağlık Bakanlığı, Hastaneler ve Sağlık Ocakları, Üniversiteler, Eximbank, Milli Piyango, TEDAŞ, Özelleştirme İdaresi, PTT.”

Yazılımda Donanım Bağımlılığı

Kamu kurumlarının verdiği yanıtlara bakıldığında açık kaynak kodlu işletim sistemi kullanımı önünde ilk etapta karşılaşılan temel sorunun; işletim sistemi yazılımının bilgisayar ya da donanım alımıyla birlikte düşünülmesinden kaynaklandığı görülüyor. Kurumlar donanım ile birlikte yazılımı ediniyorlar. Bu nedenle ayrıca fatura düzenlenmediği için maliyetini dahi bilemedikleri işletim sistemleri lisansı konusunda, büyük ölçüde kullandıkları Windows dışında tercih olanakları olup olmadığını bile sorgulayamıyorlar. Dolayısıyla kamu işletim sistemlerindeki ticari bağımlılığın yarattığı ekonomik ve diğer sorunları analiz edebilecek bir altyapıya dahi sahip bulunmuyor. Böyle bir veri tabanı olmadan bütüncül bir strateji geliştirilmesi ise olanaksız görünüyor.

İşletim Sistemi Harcamaları Takip Edilemiyor

Merkezi idareye bağlı kamu kurum ve kuruluşlarının yatırım tekliflerini toplayıp bu kuruluşların harcamalarını belirleyen Yatırım Programını hazırlayan DPT kamu kurumlarının yazılım harcamalarının izlenmesinde dahi zafiyet olduğunu şöyle aktarıyor:

“Bilgi ve iletişim teknolojisi yatırım projeleri genellikle donanım, yazılım, danışmanlık vb. alt bileşenleri olan projeler olarak önerilmekte

olup, sadece işletim sistemi alımına yönelik teklifler çok nadirdir. Diğer taraftan, Yatırım Programı’nda yer alan bilgi ve iletişim teknolojileri projeleri, bu projelerin alt kalemleri (yazılım, donanım, danışmanlık vb.) itibarıyla izlenmemekte, projelerin toplam büyüklükleri takip edilmektedir. Dolayısıyla kamu kurum ve kuruluşları yazılım ve bunun alt bileşeni olarak işletim sistemi harcamalarını belirlemeye esas teşkil edecek ölçüde detaylı bilgi değildir.”

Yalnızca Sunucularda Tercih Yapılıyor

Türkiye Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü (TODAİ) ise, kurumların bilgi ve iletişim teknolojilerine ilişkin alımlarını Kamu İhale Kanunu kapsamında gerçekleştirdiklerini belirtirken, sorunu şöyle ortaya koydu:

“Kurumlar genellikle masaüstü kişisel bilgisayar alımlarında donanım üzerinde yüklü işletim sistemlerini birlikte almakta olup, işletim sistemi için ayrı bir alım yapmamaktadır. Ancak kurumda kullanılacak sunucular için gerekli işletim sistemlerini tercih yaparak satın alma yoluna

gitmektedirler. Kurumların özellikle PC alımlarında pazarlık ederek, üzerinde yüklü işletim sistemlerini daha ucuz fiyatlarla almaya çaba gösterdikleri bilinmektedir.”

Kamu kurumlarının tek tek verdikleri yanıtlara bakıldığında da sunucu işletim sistemlerinde Windows dışında farklı tercihlere rastlanabilmesi ve genelde sunucu işletim sistemi maliyetini açıklayabilirlerken diğer alımları bildirememeleri TODAİ’nin saptamasını doğruluyor.

Önce Bağımlılık Ardından Lisans

Pardus kullanımındaki ikinci önemli sorun, bilişim alanındaki gelişimin başlangıçtan itibaren firma bazlı olması ve yaygınlaşmanın da tek sistemle sağlanması olarak tanımlanabilir. Kamu kurumlarının lisans ödemesi yapmaksızın edindikleri işletim sistemlerine sonradan lisans alımı yapmak zorunda kaldıkları, kurumun bir bölümünde yaygınlaşmış bu sistem varken yeni bir işletim sistemine geçiş yapamadıkları, hibe ve paket alımlar gibi ticari süreçlerle de bu bağımlılığın katmerlendiği saptandı.

Pardus'a Geçişte Bekleme Açmazı

Kurumların yalnızca kendi içlerindeki sistem bütünlüğüyle ilgili kaygılarının dışında her kurumun birbirini gözetleyen bir yapı içerisinde atıl kaldığı görülüyor. Bu çerçevede kamu kurumlarının Pardus kullanma koşullarından birini, dış dünyada kullanım yaygınlığı sağlanması oluşturuyor. Kurumların bu kapsamda sundukları Pardus kullanma koşulları ya da kullanmama gerekçeleri arasında "personelin yetkinliği ve eğitimi, teknik destek sağlanması, mevcut altyapı sistemleriyle uyumluluğun sağlanması" da diğer ana sorunlar olarak sıralanabilir.

Pardus Gönüllülüğe Emanet

DPT Bilgi Toplumu Daire Başkanlığı'nın yanıtı da bu konuda kapsamlı bir strateji öngörülmediğini, gönüllülük temelinde kurumların kendi sorunlarıyla baş başa bırakıldığını gösteriyor. DPT Bilgi Toplumu Daire Başkanlığı, Pardus'un gelişim sürecini de aktardığı yanıtında; yalnızca ekonomik olarak konunun değerlendirilemeyeceği savunarak, kurumlarda yaşanabilecek zorluklara işaret ederek zorlayıcı bir süreç öngörülmediğini aktarıyor. E-Dönüşüm Türkiye Projesi kapsamında bu konuya önem verildiği, gönüllülük temelinde kurumların Pardus'a geçişin olasılığını anlatan DPT Bilgi Toplumu Daire Başkanlığı, yanıtında şu görüşe yer veriyor:

"Bugün için, tüm kamu kurum ve kuruluşlarının Pardus kullanımını konusunda zorunlu tutulmalarının uygulanabilir olmadığı değerlendirilmektedir. Bu nedenle Pardus ve bu yazılımı destekleyen ekosistem yeterli olgunluk seviyesine ulaşmaya kadar, kamu kurum ve kuruluşlarının kullanacakları işletim sistemi konusunda zorlayıcı bir düzenlemeye gidilmemesi ve bu hususta serbest bırakılmaları gerektiği düşünülmektedir."

Pilot Projeden Ses Yok

DPT'nin yanıtında açık kaynak kodlu yazılım geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına ilişkin 2005 yılı e-Dönüşüm Türkiye Projesi ve 2006 yılı Bilgi Toplumu Stratejisi eylemleri aktarılırken, Bilgi Toplumu Stratejisi kapsamında kamuda açık kaynak kodlu yazılıma geçiş için pilot uygulamalar yapılması hedef olarak belirtildi. Aradan geçen 2 yıllık süre içerisinde bu eylem adımıyla ilişkin gelişim hakkında bilgi vermeyen DPT, 2008 yılı yatırım programına 2008-2010 yılları arasında yürütülmek üzere 800 bin YTL'lik "TÜBİTAK UEKAE Pardus Projesi"nin dahil edildiğini ve 2008 yılı için de 200 bin YTL ödenek ayrıldığını kaydetti. Yani hükümet 3 yıllık Pardus'u yaygınlaştırma projesi için 800 bin YTL'lik kaynak ayırırken, soru önergesine verilen sınırlı yanıtlar bile kamunun 4 yıllık süre 28 milyon YTL'yi aşan işletim sistemi harcaması yaptığını gösteriyor.

TODAI'den Planlama Uyarısı

Kamu kurumları içerisinde soru önergesindeki tüm sorulara yanıt vererek, bütüncül bir değerlendirme sunan tek kurum olarak dikkat çeken TODAI'nin ise DPT Bilgi Toplumu Daire Başkanlığı'nın ötesine geçen saptama ve önerileri şöyle:

"Gelecek dönemde bu kurumlarda Pardus'un kullanılmasına ilişkin strateji ve politikanın başta Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu, E-Dönüşüm İcra Kurulu ve DPT Bilgi Toplumu Dairesi olmak üzere en üst düzeyde değerlendirilip oluşturulmasına bağlıdır. Bu amaçla ülke düzeyinde tüm kamu kurum ve kuruluşlarında mevcut durumun analiz edilmesine yönelik kapsamlı bir araştırmanın yapılarak, fizibilite çalışmasının yürütülmesi ve bu çalışmadan çıkacak verilere göre kapalı kodlu yazılımlardan açık kaynak yazılımlarına geçiş için bir planın oluşturulmasına gereksinim

vardır. Kamu kurumlarının Pardus yerine özel firmalardan satın almaya devam edip etmeyecekleri konusu yukarıda belirtilen organlarda alınacak makro politikalara bağlıdır."

Kamu kurumlarının Pardus kullanımı ve işletim sistemi harcamalarına ilişkin sorulara özetle yanıtları şöyle:

TÜBİTAK Göç Planı Hazırlıyor

TÜBİTAK: TÜBİTAK UEKAE'nin kullandığı intranet sistemi dışındaki tüm masaüstü ve dizüstü bilgisayar ile UEKAE tarafından yeni geliştirilen donanımlarda işletim sistemi olarak Pardus'u kullanıyor."Intranet sistemlerinde ise, zaman içinde çeşitli amaçlara yönelik olarak geliştirilmiş özel uygulama yazılımları bulunmaktadır" bilgisini veren TÜBİTAK, bu sistemlerin de Pardus işletim sistemine geçirilmesine yönelik "göç planlarının" yapıldığını, bu çalışmaların tamamlanmasından sonra diğer TÜBİTAK birimlerinde Pardus kullanımının önerileceğini açıkladı.

Pardus'la Sayısal Kayıt ve Analiz

Radio ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK): Bilgisayarların çoğunda Windows ürünlerini kullanıyor. 2003-2007 yılları arasında lisans bedeli olarak 115 bin 271 YTL ödeme yaptı.

RTÜK, TÜBİTAK UEKAE ile Türkiye'deki tüm yayınların sayısal olarak bilgisayar ortamında kayıt edilmesi, arşivlenmesi, analizi ve izlenmesini sağlayacak Sayısal Kayıt Arşivi ve Analiz Sistemi (SKAAS) projesini açık kaynak kodlu işletim sistemleri ve Pardus ile gerçekleştiriyor. Bu projeye yaklaşık 300 sunucu bilgisayar ve 100 kullanıcı bilgisayarının işletim sisteminin açık kaynak kodlu yazılımla sağlıyor. Böylece bu işletim sistemleri için herhangi bir lisans bedeli ödemedi.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanlığı: Pardus kullan-

mayan kurum, işletim sistemi lisansları için 1118.64 YTL ödedi.

Türk Dil Kurumu (TDK): Bilgisayar ve çevre birimleri ile yazılımlarını Devlet Malzeme Ofisi'nden satın alıyor. 2003-2007 yıllarında işletim sistemi yazılımlarına 1022.7 YTL ödeme yaptı.

Türk Tarih Kurumu (TTK): 2003-2007 yılları arasında satın alınan bilgisayar için ayrıca işletim sistemi yazılım bedeli ödemediğini bildirdi. Kurumda korsan yazılım kullanılmadığı varsayımıyla açıklama değerlendirildiğinde, bilgisayar ve donanım satın alımı sırasında yazılımlarının ayrıca faturalandırılmadığı düşünülmektedir.

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı (ATAM): İşletim sistemi yazılımları için 340.75 YTL ödedi. Başkanlık, "ihtiyaçlarına cevap vermesi durumunda Pardus işletim sistemi kullanmayı düşündüğünü" bildirdi.

Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı (AKM): Pardus kullanmamakla birlikte, bilgisayar donanımlarını işletmek için başka bir Linux dağıtım sistemi kullanıyor. Kullandığı bu işletim sistemi için de ödeme yapmadığını bildirdi.

Basın Yayın Enformasyon Genel Müdürlüğü (BYEGM): Bilgisayarlarını Devlet Malzeme Ofisi'nden işletim sistemleri yüklü olarak satın alan kurumda da Pardus kullanılmıyor. "Standart Windows işletim sistemleri dışında, kurumun tümüne hizmet veren sunucu bilgisayarlarda kullanılan işletim sistemleri de yine DMO'dan satın almıştır" bilgisini veren kurum, 2003-2007 tarihleri arasında yalnızca sunucu işletim sistemi için 1929 YTL ödeme yaptı.

Anadolu Ajansı (AA): 2003-2007 yıllarında işletim sistemi için herhangi bir satın alım yapılmadığını bildiren kurum, bazı birimlerde Pardus'un işletim sistemi olarak aktif bir şekilde kullanıldığını kaydetti.

Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA): 2006 yılı ikinci yarısına kadar TÜBİTAK ağ sistemi üzerinden Microsoft Win-

dows işletim sistemiyle çalıştıklarını, mekan değişikliği nedeniyle bu tarihten sonra 40 kullanıcı için KDV hariç olmak üzere 4 bin 320 YTL Windows XP Professional işletim sistemi lisans bedeli ödediklerini açıkladı. Böylece TÜBA işletim sistemi lisansları için 5 bin 98 YTL ödedi.

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu (TRT): Kurum, Microsoft Bilgisayar ve Yazılım Hizmetleri A.Ş. ile 2000 yılında kurumsal lisans anlaşması yaptı ve bu anlaşmayı 2003 yılında yeniledi. Bu çerçevede işletim sistemi ve yazılım garantisi hakları satın alındığı, bunun için de 2003-2007 yılları arasında KDV hariç 2 milyon 770 bin 446 YTL ödeme yapıldığını bildirdi. KDV dahil bu rakamın 3 milyon 269 bin 126 YTL ile TRT'nin çok büyük bir kaynağı lisans bedeli olarak firmaya aktardığı, aktarımın bu kadar kaynakla da sınırlı kalmayacağı TRT'nin yanıtında şöyle ortaya konuldu:

"TRT'nin bir medya kuruluşu olması sebebiyle farklı firmalara ait uygulama yazılımları kullanılmaktadır. Söz konusu yazılımların Pardus işletim

sistemi ile uyumlu çalışmalarının mümkün olması durumunda kullanılması sağlanacaktır. Pardus işletim sisteminin hangi birimlerimizde kullanılabileceği hususunda test çalışmalarımız devam etmektedir. Bilişim uygulamalarında yayıncılık açısından özellik arz etmesi nedeniyle ihtiyaç duyulduğu sürece Kurumumuzca başka işletim sistemi satın alınmaya devam edilecektir."

Maliye Bakanlığı: Merkez birimleri, bağlı ve ilgili kuruluşlar dahil olmak üzere, işletim sistemi yazılımları için 2003 yılında 105 bin 483 YTL, 2004 yılında 2 milyon 758 bin 848 YTL, 2005 yılında 847 bin 91 YTL, 2006 yılında 434 bin 532 YTL, 2007 yılında 844 bin 228 YTL olmak üzere toplam 4 milyon 990 bin 182 YTL ödeme yaptı.

Gümrük Müsteşarlığı: Masaüstü ve dizüstü bilgisayarlarda Windows işletim sistemi kullanılırken, ana sunucu bilgisayar sistemlerinde ise Solaris, Windows Server ve Linux işletim sistemlerini kullanıyor. Dünya Bankası kredisıyla 2001 yılında Modernizasyon Projesi kapsamında bilgisayar temin edildiği ve bu bilgisayarlarda Windows 98 işletim sisteminin yer aldığı, işletim sistemi için ayrıca ödeme yapılmadığı belirtilirken, işletim sistemi ödemelerinin paket uygulama yazılımları alımı kapsamında gerçekleştiği şöyle aktarıldı:

"Microsoft firmasının yeni işletim sistemi çıkardığında bir önceki sürüm üzerinden 3 yıl geçmemiş ise üst sürüm işletim sistemini ücretsiz olarak verme uygulaması kapsamında Müsteşarlığımızda kullanılan bilgisayarlara ücretsiz olarak Windows XP işletim sistemi kurulmuş ve halen aynı işletim sistemi kullanılmaktadır. Yeni alınan bilgisayarlar üzerlerinde işletim sistemi olmadan veya Free dos adlı ücretsiz işletim sistemi (en basit metin kodlu işletim sistemi) ile birlikte satın alınmaktadır. Bu şekilde temin edilen bilgisayarların üzerine Gümrük Müsteşar-

*DPT Bilgi Toplumu
Dairesi Başkanlığı,
Pardus kullanımı
konusunda kurumların
tek tek bildirdiği
gerekçelere benzer
söylemleri kullanarak,
zorlayıcı bir plan
olmadığını, kurumların
serbest bırakılması
gerektiğini savundu.
TODAY ise, Pardus
kullanımının
yaygınlaşması için ülke
düzeyinde strateji ve
politika geliştirilmesine
yönelik olarak fizibilite
çalışması yapılması
gerektiği uyarısında
bulundu.*

İlgi'nin ihtiyaçları doğrultusunda hazırlanmış uygulama programları ile birlikte paket haline getirilmiş olan aynı işletim sistemi (Windows XP) kurulmaktadır."

Gümrük Müsteşarlığı, mevcut yapı içerisinde Pardus işletim sisteminin "diğer yazılımlar ile uyum sağlayamaması, meydana gelecek problem veya ihtiyaçlara destek verebilecek yeterli ekipmanın bulunmaması ve kurumsal/bireysel kullanıcıların ihtiyaçlarını karşılayabilecek esneklikte olmaması sebebiyle" yeterli ve verimli bulunmadığını bildirdi. Müsteşarlığın yanıtında, "Pardus işletim sisteminin daha verimli ve yaygın kullanılabilmesi için yeterince büyük yapıya sahip kurum ve kuruluşların oluşmasının ve destek birimlerinin örgütlenmesinin gerekli olduğu düşünülmektedir" denildi.

Vakıflar Genel Müdürlüğü: İşletim sistemi yazılımlarını Devlet Malzeme Ofisi ya da ihale yoluyla firmalardan satın alım yoluyla sağlıyor. Bu kapsamda yalnızca 2006 yılında 108 bin 446 YTL ödeme yaptığını açıkladı. TÜBİTAK ile yapılacak görüşmelerle Pardus'un kullanımını değerlendireceğini ifade etti.

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü (SYDGM): Donanım satın alımı içerisinde yazılım ihtiyacını karşılayan kurum, bu alımları da Dünya Bankası fonuyla yaptığı ve ikraz anlaşması hükümlerine göre uluslararası ihale ile gerçekleştirdiğini anlattı. 2003-2007 yılları arasında Sosyal Riski Azaltma Projesi kapsamında kurumsal gelişim bileşeni adı altında donanım ve yazılım için 592 bin 800 YTL harcama yaptı.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı: Sunucu ve kişisel kullanımdaki bilgisayarlarda işletim sistemi olarak Windows ürünlerini kullanıyor. Yazılımlar da dahil olmak üzere 2003-2007 yılında donanım satın alımı için toplam 2 milyon 251 bin 569 YTL harcama yapan kuruluş, ayrıca Windows 2000 Server için lisans ücreti olarak 720 do-

lar, kişi başına da 30 dolar olmak üzere 300 dolar, Windows XP Pro için de 499 dolar ve her kullanıcı için 30 dolar olmak üzere 300 dolar ödeme yaptığını açıkladı. Böylece yalnızca sunucuların işletim sistemleri için kurum 2 bin 365 YTL harcama yaptı. Pardus'u deneme amaçlı kullanabileceklerini ifade eden Bakanlık, "Bakanlığımız ücretsiz kullanılabilecek Pardus yerine, mevcut projelerimizin yürütümünün kesintiye uğramaması için özel firmalardan başka işletim sistemi satın almaya devam edecektir" açıklamasını yaptı.

Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK): Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı 2007 yılında 2 bin 700 adet kişisel bilgisayar alımıyla birlikte yazılım aldığını, ayrı ödeme yapmadığını bildirdi.

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR): Türkiye İş Kurumu da donanım ile birlikte yazılım edindiğini açıklarken, mevcut teknik altyapılarına uygun olmadığından Pardus kullanmayı düşünmediklerini bildirdi.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK): Donanım ile birlikte yazılım alımı gerçekleştirmesi nedeniyle yazılım harcamalarını tam olarak ayırt edemediğini bildiren kurum, 2003-2007 yılları arasında 1876 bilgisayar satın alımı çerçevesinde yaklaşık işletim sistemi maliyetinin

piyasa fiyatları üzerinden hesapladıklarında 281 bin 400 YTL olduğunu açıkladı. Yanıtta, "Kurumumuzda kullanılan işletim sistemleri, yapılan testler sonucunda kullanmakta olduğumuz diğer yazılımları desteklediklerini karşılıklı olarak taahhüt etmektedir. Pardus'un aynı şekilde bir taahhüt bulunmadığından ve teknik desteği konusunda yeterli bilgiye ulaşılamadığından işlerin aksaması endişesiyle kullanılmamaktadır" denildi.

Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı: İşletim sistemi yazılımları için 31 bin 700 YTL ödeme yaptı.

Ziraat Bankası: Bilgisayar alımı kapsamında yazılım edimi sağladığı için işletim sistemi yazılım giderini bildiremezken, Windows XP işletim sistemiyle banka bünyesinde 14 bin 217 masaüstü bilgisayar ve 762 dizüstü bilgisayarın çalıştığını açıkladı. Banka, 2004 ve 2005 yılına ait alımları kapsamında sunucu işletim sistemi giderlerinin toplam 618 bin 54 dolar olduğunu; bu giderin 39 bin 228 dolarlık bölümünün 6 Linux ES 7000 lisansına, kalan 578 bin 826 dolarlık harcamanın ise 1422 adet Windows'un sunucu yazılımları lisansına ait olduğunu ortaya koydu. Böylece işletim sistemlerine

803 bin 470 YTL ödeme yapan Ziraat Bankası, Pardus kullanımına ilişkin çekincelerini de şöyle aktardı:

“Pardus, Linux tabanlı olduğu için bankanın temel bankacılık uygulamasının geliştirildiği uygulama platformu (.NET) ile uyumlu değildir. Dolayısıyla temel bankacılık uygulaması Pardus üzerinde çalışmamaktadır. İşletim sisteminde yapılacak bir değişiklik hem uygulama geliştirme platformlarında, hem masaüstü uygulamaları tarafında köklü ve maliyetli olabilecek kritik değişimlere neden olabilmekte, risk ve bağımlılıklar açısından uzun ve detaylı planlama gerektirmektedir.”

Ziraat Bankası, teknoloji şirketi Fintek A.Ş bünyesinde “gurur verici bir ulusal girişim” olarak nitelendirdiği Pardus’a geçiş planı için gerekli Ar-Ge ve test çalışmalarını yürüttüğünü, bilişim teknolojisi mimarisinde risk ve bağımlılıklarıyla birlikte değerlendirme yaptıklarını bildirdi.

Halk Bankası: 2003-2007 yılları arasında işletim sistemi için 1 milyon 819 bin 181 dolar harcama yaptığını açıkladı. 2007 yılı ortalama kuru üzerinden işletim sistemi harcaması 2 milyon 364 bin 935 YTL oldu.

Türkiye Kalkınma Bankası (TKB): Belli bir bilgisayar tanımlı olarak çalıştırılabilen OEM işletim sistemi lisansını tercih ettiğini, 2003-2007 yılları arasında işletim sistemleri için 150 bin YTL ödeme yaptığını açıkladı. Banka bünyesinde kurulu sunuculardan bir bölümünde açık kaynak kodlu Linux tabanlı Redhat/Fedora/Suse işletim sistemleri kullanan banka, diğer sunucularda da uyum sorunu çıkmazsa Linux’a geçmeyi öngördüklerini bildirdi.

Sermaye Piyasası Kurulu (SPK): Windows işletim sistemlerini kullanıyor. Ancak kurul bilgisayar donanım ve yazılımlarını İMKB’den kiraladığı için harcama konusunda bilgi vermedi. Sistem uyumu, kullanıcı eğitimi ve teknik destek sağlanması durumunda

Pardus’a geçerek, windows işletim sistemlerine yapılan harcamaları azaltmayı planladığını bildirdi.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK): Microsoft firmasının işletim sistemlerini kullanıyor. 2006 yılında yaptığı ihale ile işletim sistemlerine KDV hariç 368 bin 500 dolar ödeme yaptığını bildirdi. Böylece KDV dahil olmak üzere 2007 yılı ortalama kuru üzerinden hesaplandığında 565 bin 279 YTL işletim sistemleri için ödeme yaptığı görülüyor. Pardus’a geçiş konusunda planlaması olmayan BDDK, “öncelikli olarak gereksinimi karşılayacak teknoloji tanımladıklarını, bu kriterleri karşılayanlar arasında en düşük maliyet esasıyla” seçim yapmaya devam edeceklerini kaydetti.

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF): Lisanssız Microsoft işletim sistemleri kullanan kurum, 2 yıllık görüşme süresi sonunda Haziran 2006’da 3 yıllık lisans için anlaşma yaptığını açıklarken, yıllık 58 bin 146 YTL (KDV Hariç) olmak üzere toplam 176 bin 250 YTL (KDV hariç) ödenmesinin öngörüldüğü kaydedildi. Böylece işletim sistemleri için kurum, KDV dahil 207 bin 975 YTL ödeme yaptı.

DPT-Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı: Microsoft firmasından lisans alımı yaptığını, 2003-2007 yılları arasındaki lisanslara eğitim kurumlarına verilen daha düşük maliyetli olan akademik lisans bedeli üzerinden ödeme yaptıklarını belirtti. Ancak kurum ödeme miktarını açıklamadı. AB Komisyonu tarafından hazırlanan birtakım programları kullandıkları, bu programlar da Windows tabanlı olduğu için işletim sistemini değiştirmeyi düşünmediklerini bildirdi.

Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu (YDK): Donanımla birlikte işletim sistemi yazılımını satın alıyor. Bu nedenle işletim sistemlerine ödenen kaynağı açıklayamadı. Yaygınlaştırsa Pardus işletim sistemini kullanmayı düşündüğünü ifade etti.

Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü (TODAİ): Kurumun 2003-2007 döneminde sunucular için işletim sistemlerine yaptığı yatırım tutarının 3 bin YTL olduğunu bildirdi.

Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı (TİKA): Donanımla birlikte işletim sistemi yazılımı aldığını bildiren kurum sunucularında Microsoft işletim sistemlerine ait 7 lisanslı ürün kullanıyor. Sunucular için Pardus dışında işletim sistemleri almaya devam edeceğini belirtirken, bunun gerekçesini de başka işletim sistemleri ile uyumluluk ve personelin bu uygulamaları kullanmaya yetkin olmasıyla gerekçelendirdi.

Diyanet İşleri Başkanlığı: Hizmet alımı yoluyla 2003-2007 yılında işletim sistemi yazılım alımı için 425 bin 714 YTL harcama yapıldığını bildirdi.

Tütün, Tütün Mamülleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurulu (TAPDK): Devlet Malzeme Ofisi aracılığıyla yapılan ihale sonucunda 2003 yılında işletim sistemi yazılım lisansı olarak 73 bin 169 YTL (KDV Hariç) ödeme yaptıklarını bildirdi. Kurum işletim sistemleri için KDV dahil olmak üzere 86 bin 339 YTL ödeme yaptı.

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü: 2003-2007 yılları arasında 27 adet Microsoft XP lisansının donanımla birlikte alındığını bildirdi. Kurum işletim sistemi harcamasını açıklayamadı.

Spor Toto Teşkilatı Başkanlığı: Alım yaptığı 1 adet Windows XP için 235 YTL ve Microsoft Office paketi için de 280 YTL ödeme yaptığını, diğer alımların ise donanımdan ayrıştırılmadığı için harcamanın bilinemediğini açıkladı.

Devlet Personel Başkanlığı: Toplam 73 bin 34 YTL işletim sistemi lisansları için ödeme yapıldığını bildirdi.

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB): Bakanlık birimlerinin bir kısmında Microsoft ürünleri kullanılırken, bazı birimlerin kullanımı için Linux ve Pardus gibi işletim sistemlerinin kullanımı için katkı çalışmaları yapıldığını ifade etti.

Açıklamada, “Bakanlığımız eğitime yüzde 100 destek projesi kapsamında kuruluşların hibe olarak yaptıkları yardımlar ve yurtdışı hibe kaynakları aracılığıyla bilişim teknolojisi sınıfları oluşturmaktadır. Söz konusu bu alımlar toplu şekilde, Bakanlığımız ile Microsoft firması arasında 5 Mayıs 2004 tarihinde imzalanan protokol çerçevesinde yapılmaktadır” denildi. Bilgisayarları oluşturan bileşenlerin tek tek maliyetleri bilinmediği gerekçesiyle işletim sistemlerine yapılan ödemeyi açıklamayan MEB, yalnızca Temel Eğitim Projesi 2. Faz ve Eğitim Çerçeve Projesi kapsamında işletim sistemi yazılımlarına toplam 865 bin 84 dolar ödediklerini açıkladı. Yalnızca proje bazlı işletim sistemi yazılım alımına bakanlık, böylece 1 milyon 125 bin YTL ödedi.

Milli Eğitim Bakanlığı Bütünleşik Yönetim Bilişim Sistemi (MEBSİS) altyapısının açık kaynak koda uygun tasarlandığını savunan Bakanlık, Pardus işletim sisteminin bu altyapıya uygun olmadığını ileri sürdü. Pardus işletim sistemini sürekli takip ettiklerini ifade eden Bakanlık, meslek liselerinin 11. sınıf müfredatı kapsamında Açık Kaynak Kod İşletim Sistemi adlı ders içeriğinde Linux ve Pardus işletim sistemlerinin işlendiğini kaydetti. Bakanlık, Temel Eğitim Projesi 1 ve Avrupa Yatırım Bankası projeleri kapsamında yalnızca CD ile çalışabilen Pardus işletim sistemini 4 bin 610 ilköğretim okuluna tanınması amacıyla gönderildiğini bildirdi.

Dış Ticaret Müsteşarlığı (DTM): Suncuların işletim sistemi ve bu sisteme erişen kullanıcılar için lisans ücreti olarak KDV dahil 37 bin 681 YTL ödeme yaptı. Son kullanıcı bilgisayarlarında işletim sistemlerinin satın alınan bilgisayarla birlikte ücretsiz geldiği için maliyetini açıklamadı.

Kültür ve Turizm Bakanlığı: Bu dönem içinde 3 kez işletim sistemi lisans alımı yapan Bakanlık, 80 bin YTL ödeme yapmak zorunda kaldı. TÜBİTAK ile görüşmelerin sürürdüğüünü, işletim

sistemi olarak Pardus’un kullanılıp kullanılmamasına deneme çalışmaları ve görüşmelerin sonucuna göre karar verileceğini bildirdi.

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu (SHÇEK): 2006 yılında Sosyal Riski Azaltma Projesi (SRAP) kapsamında Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Teşvik Fonu tarafından yapılan ihale ile 4 bin 20 Microsoft işletim sistemi satın alındığını ve bunun için 289 bin 440 dolar harcama yapıldığını bildirdi. Böylece kurum, işletim sistemlerine 376 bin 272 YTL ödedi. SHÇEK’in akademik kapsamda değerlendirilmesi nedeniyle Microsoft ürünlerini indirimli olarak aldığı da eklendi.

Özürlüler İdaresi Başkanlığı: İşletim sistemi yazılımları alımı nedeniyle 4 bin 553 YTL ödeme yaptı. Güvenlik ve kullanım kolaylığı ön planda olması ve diğer yazılımları desteklemesi kaydıyla Pardus’un kullanılabilirliğini ifade etti.

Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü (KSGM): İşletim sistemi yazılımlarına 11 bin 564 YTL ödeme yaptı.

Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü: Kısıtlı imkanlarla çalıştığını, bu nedenle işletim sistemlerinin bilgisayar üzerinde kurulu olarak geldiğini bildirdi.

Çevre ve Orman Bakanlığı: İşletim sistemlerini donanımla birlikte aldığı için ayrıca ödeme yapmadığını bildirdi. Ancak önceki yıllarda satın alınan bilgisayarlar için sonradan 507 adet lisansa 36 bin YTL ödeme yaptığını açıkladı. Microsoft Windows işletim sistemlerinin kurumdaki yaygınlığını anlatan Bakanlık, bu işletim sistemleriyle çalışma zorunluluğunu şöyle gerekçelendirdi:

“İşletim sistemi değişikliği bütün network yapılarının, kullanıcı bazlı bilgisayarların ve bilişim altyapısının yeniden ele alınmasını gerektiren oldukça masraflı ve zaman isteyen bir süreçtir. Pardus işletim sistemi her ne kadar GPL (General Public

License-Genel Kamu Lisansı) altında ücretsiz dağıtılsa da bu konuda kurumsal destek elbette para karşılığı alınmaktadır. Bu nedenlerle kurumumuzda iş ve işlemlerin aksamadan yürütülebilmesi için şu an mevcut işletim sistemleri ile çalışılması zorunludur.”

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı: İşletim sistemi satın alımı yapmadıklarını bildirdi. Bilgi İşlem ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı’nda Pardus kurulumu yapıldığı ve test edildiği belirtildi.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (ETKB): İşletim sistemlerine 34 bin 26 YTL ödeme yaptı. Bakanlık, Pardus işletim sistemi kullanımı konusundaki çekincelerini de şöyle iletti:

“Söz konusu işletim sisteminin kurulumu tek başına problemleri çözmemektedir. Pardus işletim sisteminin hem güvenlik hem de kurumsal diğer uygulamalar ile uyumluluğu konusunda yaşanması muhtemel sorunların giderilmesi açısından kendini henüz kanıtlamış olmayışı, söz konusu işletim sistemi ile ilgili teknik destek verecek yeterli personelin bulunmayışı ve uygulamanın bilgi sistemleri yan donanımlarıyla uyumluluğunun henüz yeterince test edilmemiş olması nedeniyle, bahse konu yazılımın şimdilik kullanılmasının çekinceleri mevcuttur.”

Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (PiGM): Bilgisayarlara yüklü olarak yazılım alındığı için ödeme miktarını bildirmemi.

Elektrik İşleri Etüt İdaresi (EİEİ): Donanımla birlikte yazılım alındığı için maliyet bildiremedi.

Maden Tetkik ve Arama (MTA): 120 adet Windows XP lisansı için 30 bin 833 YTL ödedi.

Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (TAEK): İşletim sistemi lisansları için 39 bin YTL harcama yaptı.

Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ): İşletim sistemlerine 62 bin 773 YTL para aktardı.

Elektrik Üretim A.Ş (EÜAŞ): İşletim sistemleri için 29 bin 630 YTL ödedi.

Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt A.Ş (TETAŞ): Donanımla birlikte yazılımı edindiği için maliyet bildirimini yapamadı.

Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu (TKİ): Bilgisayarlarla birlikte işletim sistemlerini aldığı için harcamasını bildiremedi.

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO): Microsoft ile kurumsal anlaşma yaptığını ve işletim sistemi lisanslarına 290 bin YTL harcadığını açıkladı.

Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş (BOTAŞ): Donanımla birlikte işletim sistemlerini edindiklerini, işletim sistemi lisansı için 91 bin YTL harcama yaptıklarını bildirdi.

Türkiye Elektromekanik Sanayi A.Ş (TEMSAN): İşletim sistemleri için 595 YTL ödedi.

Eti Maden İşletmeleri: Donanımla birlikte işletim sistemini aldıkları için maliyet açıklamadı.

Türkiye Taşkömürü Kurumu: İşletim sistemi lisansları için 30 bin YTL ödedi.

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı: Pardus kullanımı konusunda diğer kurumlarla benzer çekinceler sunarken; sorunun maliyet bazlı değil, teknik destek ve uygulanabilirlik olduğunu bildirdi. Pardus gibi Linux tabanlı bir işletim sistemine geçiş için gerekli eğitimlerin alınmasını teminen bir dizi çalışma yürütüldüğünü ifade etti.

Yapı İşleri Genel Müdürlüğü: Dünya Bankası kredisi ile sürdürülen Marmara Depremi Acil Yeniden Yapılandırma Projesi A.3.1.8 Alt Bileşeni Yapı Denetim Sisteminin Ülke Genelinde Etkin Bir Biçimde Uygulanmasına Yönelik Yazılım Yenilenmesi, Otomasyonunun Yeniden Yapılandırılması ve Erzincan Projesi kapsamında yazılım lisansları için KDV hariç olmak üzere 1 milyon

293 bin dolar ödeme yaptı. Böylece 2007 yılı ortalama kuru üzerinden KDV dahil olmak üzere 1 milyon 983 bin 462 YTL ödedi.

Afet İşleri Genel Müdürlüğü: 2007 yılında 120 adet lisanslı yazılımın yükseltilmesi için 32 bin 609 YTL işletim sistemi lisans harcaması yaptı.

Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü: 2003-2007 yılları arasında 7 bin 820 adet bilgisayar, işletim sistemi ve yazılım ihtiyaçları kapsamında 10 milyon 240 bin 614 YTL ödeme yaptı.

Dışişleri Bakanlığı: Sunucu ve masaüstü bilgisayarlarında Windows işletim sistemlerini kullanan Bakanlık, sunucu işletim sistemleri lisansı için 101 bin 16 YTL ödedi. Diğer kurumlar gibi Pardus kullanımı konusunda koşullu olarak çalışmalar yapılabileceğini belirten Bakanlık, böyle bir karar alabilmek için koşullarını da şöyle sıraladı:

“- Bakanlığımızca geliştirilmiş yazılımların yeniden oluşturulması,
- Önemli bir bölümü dış teşkilatımızda görev yapan kullanıcıların eğitimi,
- Yeni işletim sisteminin dış temsilciliklerimizde bulunan sunucu ve masaüstü bilgisayarların her birinde yeniden kurulumu için gereken personel görevlendirmeleri gibi mali yükler ile diğer firmalar tarafından düzenli olarak geliştirilen güvenlik amaçlı programların anılan işletim sistemiyle uyum sağlayıp sağlamayacağı da göz önünde bulundurulacaktır.”

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı: İşletim sistemleri üzerinde çalıştığı donanımlarla birlikte satın alınıp, bu şekilde fatura edildiği için maliyeti açıklayamadı. Bakanlık, Pardus sürümlerini denediğini, ancak kurum genelinde tercih edilmediğini bildirirken, “Bakanlık kişisel bilgisayar kullanıcılarının edindikleri bilgi ve deneyimler, halen kullanılmakta olan Microsoft Windows XP Professional yazılımı ile sınırlı bulunmaktadır” açıklamasını yaptı. ◀

Kamu Kurumlarının İşletim Sistemi Harcama Bildirimleri

	Kamu Kurum ve Kuruluşları	YTL (KDV Dah.)
1	Tapu Kadastro	10.240.614
2	Maliye	4.990.182
3	TRT	3.269.126
4	Halk Bankası	2.364.935
5	Yapı İşleri G.M.	1.983.462
6	MEB*	1.124.609
7	Ziraat Bankası*	803.470
8	BDDK	565.279
9	Diyanet	425.714
10	SHÇEK	376.272
11	TPAO	290.000
12	TÜİK	281.400
13	TMSF	207.975
14	TKB	150.000
15	RTÜK	115.271
16	Vakıflar	108.446
17	Dışişleri Bak.*	101.016
18	BOTAŞ	91.000
19	TAPDK	86.339
20	Kültür ve Turizm Bak.	80.000
21	Devlet Personel Baş.	73.034
22	TEİAŞ	62.773
23	TAEK	39.000
24	DTM*	37.681
25	Çevre ve Orman Bak.*	36.000
26	ETKB	34.026
27	Afet İşleri	32.609
28	GAP	31.700
29	MTA	30.833
30	Türkiye Taşkömürü Kurumu	30.000
31	EÜAŞ	29.630
32	KSGM	11.564
33	TÜBA	5.098
34	Özürler İdaresi	4.553
35	TODAI*	3.000
36	Çalışma ve Sos.Güv. Bak.*	2.365
37	BYEGM*	1.929
38	Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yük.Kur.	1.119
39	TDK	1.023
40	TEMSAN	595
41	ATAM	341
42	Spor Toto Başkanlığı*	235
	TOPLAM	28.124.218

* Bu kamu kurum ve kuruluşları işletim sistemi harcamalarını tam olarak değil, kısmi olarak bildirebilmişlerdir.